

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **L. Š.**, zast. JUDr. Janou Novákovou, advokátkou, se sídlem Neratovická 218, Kostelec nad Labem, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2016, č. j. 51 A 19/2015 - 62,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Městský úřad Mělník (dále jen „prvostupňový orgán“) rozhodnutím ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. PRST/14/11616/6 DSA/21533/14/LUVE, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném ke dni 6. 10. 2014 (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že stál s vozidlem tovární značky Peugeot, registrační značky X dne 6. 10. 2014 v 17:15 v obci Mělník, na křižovatce ulic Fibichova a Kpt. Jaroše ve vzdálenosti kratší než 5m od hranice křižovatky. Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 1.500 Kč.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 9. 2015, č. j. 125663/2015/KUSK-DOP/KLU, zamítl odvolání žalobce a uvedené rozhodnutí prvního stupně potvrdil. Žalovaný se plně ztotožnil s odůvodněním rozhodnutí prvostupňového orgánu. Ve vztahu k námitkám uvedeným v odvolání doplnil, že nelze zaměňovat pojmy úprava provozu a zařazování

pozemních komunikací do jednotlivých kategorií. Žalovaný upozornil, že komunikace na ulici Kpt. Jaroše byla zařazena rozhodnutím příslušného silničního správního úřadu do kategorie místní komunikace. Umístění dočasného dopravního značení tak nezměnilo kategorii této komunikace na účelovou. Ani skutečnost, že došlo k omezení průjezdnosti komunikace, nevede k závěru, že se změnila kategorie komunikace. Žalovaný konstatoval, že křížení ulic Fibichova a Kpt. Jaroše jakožto dvou místních komunikací je nezbytné považovat za křižovatku. Podle žalovaného prvostupňový orgán dostatečně prokázal, že žalobce stál se svým vozidlem ve vzdálenosti kratší než 5m od hranice křižovatky. Námitky k postupu zasahujících policistek žalovaný odmítl s tím, že není příslušný k jejich projednání. K situaci vztahující se k obci Mělník žalovaný uvedl, že s projednávanou věcí nesouvisí a odkázal žalobce na příslušné správní orgány.

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 21. 6. 2016, č. j. 51 A 19/2015 - 62, žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. Poukázal na § 2 písm. w) zákona o silničním provozu, podle kterého lze považovat za křižovatku místo, v němž se pozemní komunikace protínají nebo spojují; za křižovatku se nepovažuje vyústění polní cesty nebo jiné účelové pozemní komunikace na jinou pozemní komunikaci. Dále uvedl znění § 7 odst. 1 a 2 zákona o silničním provozu, který uvádí definici účelové pozemní komunikace. Podle krajského soudu se „[ú]čelovou komunikací určitá cesta stává „samovolně“ ze zákona, a to v okamžiku, kdy splní všechny čtyři znaky, které zákon a judikatura pro vznik účelové komunikace stanovují. Musí tedy jít o (1) stálou a v terénu patrnou dopravní cestu, která (2) naplňuje účel stanovený v zákoně, přičemž (3) její vlastník dal souhlas k obecnému užívání své cesty veřejností a zároveň (4) tato cesta naplňuje nutnou komunikační potřebu. Jakmile jsou tyto čtyři podmínky kumulativně splněny, vzniká veřejně přístupná účelová komunikace.“ Krajský soud doplnil, že komunikace v ulici Kpt. Jaroše definiční znaky nenaplňuje. Umístění značky ve smyslu č. IP 10a (slepá pozemní komunikace) § 12 odst. 1 písm. k) vyhlášky č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném ke dni 6. 10. 2014 (dále jen „značka č. IP 10a (slepá pozemní komunikace)“), nemění dopravní význam, tedy i kategorii pozemní komunikace. I po umístění uvedené značky tak předmětná komunikace zůstala v kategorii místní komunikace. Změnu kategorie podle krajského soudu podmiňuje rozhodnutí příslušného silničního správního úřadu, které však nebylo vydáno. Žalobce se tak mylně domníval, že si může o změně kategorie pozemní komunikace sám učinit závěr. Krajský soud konstatoval, že změnu kategorie pozemní komunikace podmiňují dlouhodobé a zásadní změny jejího charakteru s tím, že i takové změny samotné nepostačí ke změně kategorie komunikace, nýbrž musí o nich být rozhodnuto příslušným silničním správním úřadem, jak vyplývá z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 4. 2010, sp. zn. 22 Co 129/2010.

Proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2016, č. j. 51 A 19/2015 - 62, podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní vytkl krajskému soudu, že vymezil 4 kritéria, která musí splnit komunikace, aby ji bylo možné označit za účelovou, nicméně zároveň neuvedl, v čem komunikace na ulici Kpt. Jaroše tato kritéria nesplnila. Odkazy krajského soudu na judikaturu odmítl jako nepřiléhavé. Podle stěžovatele byla komunikace na ulici Kpt. Jaroše účelovou komunikací, neboť v důsledku umístění značky došlo ke změně její kategorie, a proto nelze křížení ulice Kpt. Jaroše s ulicí Fibichovou považovat za křižovatku. Pokud příslušný silniční správní úřad

pokračování

nerozhodl o změně kategorie komunikace, přestože se změnily její vlastnosti, nemůže to jít k tíži stěžovatele, nýbrž je povinností správního orgánu i krajského soudu toto zhodnotit. Kasační stížnost uzavřel stěžovatel tím, že se svým vozidlem stál v místě vyústění účelové komunikace na komunikaci místní, a proto se nedopustil vytykaného přestupku. Nejvyššímu správnímu soudu proto navrhl, aby napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem krajského soudu. Dále uvedl, že o změně určení komunikace rozhoduje silniční správní úřad a v této souvislosti namítl, že do doby rozhodnutí o změně platí presumpce správnosti rozhodnutí o původním zařazení komunikace. Žalovaný dále požaduje náhradu nákladů řízení před krajským i Nejvyšším správním soudem. Stěžovatel v replice k vyjádření žalovaného zdůraznil, že slepá pozemní komunikace může být jen pozemní komunikací účelovou pro svůj stavební stav. Pro posuzovanou věc je podle stěžovatele zásadní, zda křížení slepé komunikace s jinou pozemní komunikací je křížovatkou ve smyslu § 2 písm. m) zákona o silničním provozu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že ji stěžovatel podal z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. „[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.“ Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 3 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění účinném ke dni 6. 10. 2014, „[o] zařazení pozemní komunikace do kategorie dálnice, silnice nebo místní komunikace rozhoduje příslušný silniční správní úřad na základě jejího určení, dopravního významu a stavebně technického vybavení.“

Podle § 3 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích „[d]ojde-li ke změně dopravního významu nebo určení pozemní komunikace, rozhodne příslušný silniční správní úřad o změně kategorie.“

Nejvyšší správní soud nesouhlasí s argumentací stěžovatele, že se v důsledku umístění značky č. IP 10a (slepá pozemní komunikace) na vjezd na komunikaci v ulici Kpt. Jaroše změnila kategorie této komunikace z místní na účelovou. Jak správně upozornily již správní orgány i krajský soud, ke změně kategorie komunikace dochází výlučně na základě rozhodnutí silničního správního úřadu při splnění zákonných důvodů. Jakkoliv je přechodná úprava provozu na pozemní komunikaci nadřazena místní i obecné úpravě provozu na pozemních komunikacích, sama o sobě nezpůsobuje změnu kategorie

komunikace. Změnu kategorie komunikace podle Nejvyššího správního soudu nezapříčinila ani ta skutečnost, že předmětná komunikace byla dočasně neprůjezdná, tzv. slepá. Z dokazování provedeného prvostupňovým orgánem je zjevné, že komunikace na ulici Kpt. Jaroše plnila svůj účel jakožto komunikace místní ve smyslu § 6 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, neboť i přes svou neprůjezdnost sloužila místní dopravě na území obce a nic neosvědčovalo ani změnu jejího určení. Pokud tedy komunikace na ulici Kpt. Jaroše splňovala definiční znaky místní komunikace, které jsou z hlediska nároků na takovou komunikaci přísnější a kvalitativně vyšší než u komunikace účelové, nelze hovořit o tom, že se jednalo o komunikaci toliko účelovou. Podle Nejvyššího správního soudu tedy nebyly splněny důvody pro přerazení komunikace na ulici Kpt. Jaroše do kategorie účelové komunikace. Jelikož nebyly dány zákonné důvody pro změnu kategorie komunikace a především nebylo vydáno rozhodnutí o změně kategorie komunikace, nelze z povahy věci uvažovat o odpadnutí povinnosti uložené účastníkům silničního provozu stanovené v § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že v přestupkovém řízení bylo prokázáno, že stěžovatel stál se svým vozidlem ve vzdálenosti kratší než 5 m za hranicí křižovatky komunikací na ulicích Kpt. Jaroše a Fibichově, přičemž tímto jednáním porušil ustanovení § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Stěžovatel tak prokazatelně spáchal přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Žalovaný, který dosáhl úspěchu ve věci, požadoval paušální náhradu nákladů ve výši 300 Kč v souvislosti s jedním úkonem právní služby, spočívajícím v písemném vyjádření ke kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. k) ve spojení s odstavcem třetím téhož ustanovení a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Ve smyslu ustanovení § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu náleží náhrada hotových výdajů účelně vynaložených v souvislosti s poskytnutím právní služby advokátovi, přičemž nedohodl-li se advokát s klientem na jiné paušální částce, činí tato částka 300 Kč za jeden úkon právní služby. Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13, „[z]ásadu rovnosti účastníků řízení ve smyslu článku 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod naplňuje přiznání paušální náhrady coby náhrady hotových výdajů podle jejich demonstrativního výčtu v § 137 odst. 1 občanského soudního řádu i účastníkovi řízení, který advokátem zastoupen není, a to v situacích, v nichž by účastníkovi řízení zastoupenému advokátem byla přiznána taková náhrada podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu“. A contrario z citovaného nálezu Ústavního soudu vyplývá, že paušální náhradu nákladů nelze přiznat účastníkovi řízení, pokud by mu nepříslušela ani při zastoupení advokátem. Taková situace zcela jednoznačně nastala v nyní posuzované věci. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2007, č. j. 6 As 40/2006 - 87, publikovaného pod č. 1260/2007 Sb. NSS, „v případě, že v soudním řízení správním vystupuje jako účastník orgán veřejné správy v oboru své působnosti, není v zásadě důvodně

pokračování

vynaloženým nákladem, pokud se v takovém řízení nechá zastoupit. (...) Stejně tak Vrchní soud v Praze konstatoval, že povinnost správního úřadu jím vydané rozhodnutí hájit na soudě proti správní žalobě představuje samozřejmou součást povinností plynoucí z běžné správní agendy. Nelze proto spravedlivě žádat na žalobci, aby bradil náklady, vzniklé tím, že správní úřad udělil k zastupování plnou moc advokátovi (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1998, č. j. 6 A 90/96 - 23).“. Podle citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu by žalovanému nemohla být přiznána paušální náhrada nákladů, pokud by byl zastoupen advokátem, a proto ve smyslu nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 39/13 mu tato náhrada nemůže být přiznána ani v případě, že zastoupen není. V nyní projednávané věci tedy žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. srpna 2016

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu